

De waterplaat neemt 12 liter vocht per vierkante meter op.

Betere vochthuishouding in bovenlaag met waterplaten van Nocciolo

Primeur voor Udense hovenier Armando Lunenburg

Zoals bekend heeft zandgrond minder waterbergende capaciteit. Vooral in droge periodes, wanneer er meer gespreid moet worden, vloeit er onnodig veel water door de bodem naar het grondwater. Nocciolo, vooral bekend van de perzikstenen voor de toepassing als bodembedekker, heeft een innovatief product ontdekt dat dit probleem kan tackelen. Het is een waterhoudende plaat, gemaakt van rogge, leem en houtvezels en twee natuurlijke bindmiddelen, die onder de kluit van gazon of beplanting wordt aangebracht. Dit komt ten goede aan de vochthuishouding van de bodem. Drie betrokkenen vertellen over de ins en outs aan de hand van een tuinproject in Uden.

Auteur: Emiel te Walvaart

Armando Lunenburg, eigenaar van Armando Lunenburg Tuinverzorging in Uden, is de eerste hovenier in Nederland die de waterhoudende platen van Nocciolo heeft toegepast. Hij is er met recht trots op. 'We hebben ze onder het gazon van een tuin in Uden gelegd', vertelt de hovenier. De waterplaten fungeren als waterbuffer onder beplanting of gras. De platen nemen 12 liter vocht per vierkante meter op en kunnen diezelfde hoeveelheid ook vasthouden. 'We zitten hier op zandgrond en als je veel sproeit, vloeit het water weg naar het grondwater. Sproei je nu met de waterbergingsplaten onder de grasmatten, dan nemen ze eerst 12 liter vocht per vierkante meter op voordat het water verder wegzakt. Op deze manier hou je meer vocht in de bovenlaag van de bodem. Na een heftige regenbui wordt de grond ook niet te vochtig, omdat al het water dat niet wordt gebufferd wegvloeit naar het grondwater.'

Waterbuffering

Robbert Hazekamp, mede-eigenaar van familiebedrijf Nocciolo: 'De waterhoudende plaat is een nieuw product voor de Nederlandse markt. Deze kan aangelegd worden onder een gazon of beplanting, maar is ook geschikt voor potten, zowel buiten als binnen. De plaat bestaat uit rogge, leem, houtvezels en twee natuurlijke bindmiddelen. De primaire functie voor de Nederlandse markt is het vasthouden van water of waterbuffering. Maar er is een extra werking. Eigenlijk is deze plaat ontwikkeld om bodemerosie tegen te gaan. Het was de bedoeling dat er vooral voor hellingen een middel was om beplanting snel te laten groeien, waarna die zich vasthecht in de grond. De wortels schieten door de platen heen en halen daar ook voeding onder vandaan, waardoor de planten een goede start hebben. De snelle beworteling is een van de middelen ter bestrijding van erosie. Deze zelfde eigenschap

pen vertalen zich mooi naar de hovenier en zijn klanten. Vroeger legden mensen karton neer; dat principe is nu verwerkt in dit product.'

Dit speelde al in de jaren 90 en het was aanvankelijk niet eens de bedoeling om er een echt product van te maken zoals we dat nu kennen. Hazekamp: 'Er werd wat mee geëxperimenteerd; vervolgens werd het in de Emiraten ingezet om er grasvelden mee aan te leggen. Toen kwam de waterbufferende werking naar voren en dan kom je in het duurzaamheidsverhaal terecht. Zo vindt het ook zijn weg in de wereld van de eindgebruiker, zowel zakelijk als particulier. Daarnaast is het een mooi product om op daken te gebruiken in plaats van glaswol.'

Minder sproeien

Bij toepassing onder een gazon worden de platen 4 tot 5 cm onder de grasmatten gelegd,

zoals in de voor- en achtertuin van Bas Koomen ook is gebeurd. 'We konden de laatste jaren maar geen goede grasmat realiseren op de droge zandgrond, ook al sproeiden we veel', vertelt de tuinbezitter uit Uden. 'Ik was aan het rondkijken hoe ik dit probleem kon oplossen en kwam in contact met Armando (Lunenburg, red.). Hij was op de waterbergingsplaat van Nocchiolo gestuit tijdens de Groene Sector Vakbeurs. Het leek hem wel een interessant product en hij ging in zee met de leverancier. Toen Armando het mij voorstelde, leek het mij een goed plan om de platen te leggen. Ik vond de uitleg over de werking heel logisch.' Koomen hecht veel waarde aan het milieu en circulariteit op allerlei niveaus, dus de waterbergingsplaten passen goed in zijn filosofie. 'In het kader van verduurzaming wilde ik graag minder sproeien en water besparen. De platen zijn net na de aprilregens dit jaar de grond in gegaan onder de graszoden. Nu gaan we voor het behoud van de grasmat met de waterplaat en sproei-installatie. Dat kan in deze droge periode niet zonder water, dus ik ben nog wel aan het sproeien. We hebben een sproei-installatie en dat is handig, maar ik heb er vertrouwen in dat we op termijn een mooi gazon zullen hebben zonder al te veel water te hoeven geven.'

Rendement van water

Lunenburg neemt al geruime tijd producten van Nocchiolo af en kwam zoals gezegd op een beurs in aanraking met de nieuwe waterbergingsplaten. 'Ik heb ze daarna als optie aangeboden aan Bas (Koomen, red.). Hij had veel hinder van de droogte in zijn voor- en achtertuin. De achtertuin is vrij groen met grote bomen, de voortuin is zonnig en droog. Het leek mij een goed systeem om te zorgen voor meer rendement van het sproeiwater in plaats van dat het wegzakt naar het grondwater.'

Omdat Lunenburg de eerste was die de platen in een Nederlandse tuin legde, kon hij geen gebruik maken van referenties. 'Nocchiolo heeft de platen niet alleen geleverd, maar ook geholpen bij de installatie, om ook zelf te ervaren hoe het is om met die platen te werken. Zowel voor Nocchiolo als voor ons en de klant was het een goede test. De platen waren alleen uitgetest met gras in de Arabische Emiraten.' Hazekamp vult aan: 'Overigens wordt de waterplaat momenteel op brede schaal in Spanje toegepast in de teelt van verschillende gewassen en fruitbomen.'

Het gazon met daaronder de waterplaten

De waterplaten worden 4 à 5 cm onder de grasmat gelegd.

Na de ondersteuning van Nocchiolo kan Lunenburg de platen nu ook zelfstandig leggen. 'Eigenlijk is het heel eenvoudig. Je graaft de bovenlaag tot 4 à 5 cm diepte af en zorgt ervoor dat de grond goed aangelopen is, zodat de platen niet nazakken. Vervolgens leg je de platen erop en maakt ze vochtig. Dan breng je de laag afgegraven grond er weer overheen, die je ook wat aanloopt en afvlakt. Daarna kun je het gras zaaien of er matten in leggen.'

Subsidie?

Dit eerste project met de waterhoudende platen in Uden smaakt zeker naar meer bij Lunenburg. 'De enige kleine kanttekening die ik wil maken, is dat het wel een investering vereist. Er gaat behoorlijk wat arbeid in zitten. Eigenlijk maakt het niet uit of het een groot of klein project betreft. Het gaat er meer om of de tuinbezitter er profijt in ziet. Bart uit Uden zag dat wel en was daarom bereid de prijs te betalen. Maar als je de klant niet overtuigt van het nut, weegt dat zwaarder dan de prijs. Hij kan ook denken: ik sproei wel een keer vaker in plaats van het water op te slaan. Daar komt bij dat kraanwater in ons land relatief goedkoop is. Als we geen drinkwater meer zouden mogen gebruiken voor de tuin, zouden de platen zeker aantrekkelijker worden.'

Koomen kan zich vinden in de woorden van Lunenburg. 'Het kostenplaatje zal voor veel

mensen wellicht een drempel zijn om de platen toe te passen. Ik vind dat de overheid zou moeten overwegen om deze toepassing te subsidiëren. Voor waterafvoer met infiltratiekragen is er wel subsidie, maar voor het vasthouden van water niet. Je kunt de inzet van waterbergingsplaten ook zien als verduurzaming, want er wordt bespaard op water omdat er minder gesproeid hoeft te worden.'

Hazekamp komt aansluitend met een positief nieuwtje over de subsidiekwestie. 'Een klant van ons heeft deze platen onlangs in zijn tuin gelegd en subsidie aangevraagd bij de gemeente Steenwijkerland. En die is toegekend. De gemeente stelt de waterhoudende platen gelijk met infiltratiekragen, waarvoor wel een overheidsbijdrage beschikbaar is. De hoeveelheid water die kragen kunnen vasthouden is doorberekend naar de platen. In dit geval bleek het overeen te komen met twaalf kragen, à 50 euro subsidie per stuk, wat hem 600 euro opleverde. Het zou mooi zijn als onze toepassing ook op de subsidielijst zou komen.'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!